

Hoofdmenu

- Home
- Research
- Congressen
- Loopbaan
- Samenvattingen
- Column
- Redactie
- Terugblik op 2011

Interessegebieden

- Psychiatrie en recht
- Psychiatrie en kunst
- Psychiatrie en filosofie
- Psychiatrie en media

Inloggen

Als je je registreert kun je reageren op artikelen en ontvang je onze tweemaandelijks nieuwsbrief.

Gebruikersnaam

Wachtwoord

Onthoud mij

Log-in

- [Wachtwoord vergeten?](#)
- [Gebruikersnaam vergeten?](#)
- [Registreer](#)

Deel dit artikel

Inzichtgevende psychotherapie en re-badging

Terugblik op 2011

Geschreven door Jos Dirxx
donderdag 26 januari 2012 09:14

Een overzicht geven van de state-of-the-art van

inzichtgevende psychotherapie in een paar honderd woorden is niet eenvoudig. Inzichtgevende psychotherapie bestaat namelijk niet. Iedere goede psychotherapie verschaft inzicht, net zoals iedere goede psychotherapie cognitieve, oplossingsgerichte, emotion-focused, en mentaliserende elementen heeft. Toch is er wel een onderscheid mogelijk tussen de honderden verschillende vormen van psychotherapie. De gemeenschappelijke factoren, geloof, hoop en liefde, blijven makkelijker te benoemen en zijn nog altijd het meest effectief. De psychoanalytische psychotherapie, de term die de voorkeur verdient boven inzichtgevende of nog erger openleggende psychotherapie, heeft echter een combinatie van kenmerken die uniek is.

Allereerst is er sprake van een intersubjectief proces: een psychoanalytische psychotherapie wordt niet gegeven maar gedaan en heeft invloed op patiënt en therapeut. Wat er aan gevoelens en gedachten in de therapeut wordt opgeroepen door het verhaal van de patiënt wordt tegenoverdracht genoemd en ingezet om die betreffende patiënt beter te begrijpen. Valt de therapeut bijna in slaap dan zegt dat vaak ook iets over de patiënt. De tegenoverdracht wordt vooral opgeroepen door de overdracht van de patiënt die in het contact met de therapeut belangrijke vroegere ervaringen met anderen herhaalt. De patiënt ergert zich bijvoorbeeld aan de stellige wijze waarop de therapeut onderwerpen poneert; een herhaling van zijn autoritaire vader. Om deze overdracht adequaat te kunnen herkennen en hanteren in plaats van in tegenoverdrachtelijke zin uit de bocht te vliegen en te ageren, is een eigen therapie of leertherapie noodzakelijk voor een therapeut.

Een psychoanalytische psychotherapie is dus een overdrachtsgerichte behandeling van intersubjectieve aard. Daarnaast nemen onbewuste motieven, drijfveren en conflicten een centrale plaats in bij een psychoanalytische psychotherapie. Anders gezegd, iedereen heeft zo zijn blinde vlekken, en in een psychoanalytische psychotherapie wordt dit allengs duidelijk in het contact met de psychotherapeut. Men krijgt geleidelijk meer besef van, en zicht op die grote onbewuste binnenwereld die door de therapeut geïnterpreteerd of geduid wordt: het hermeneutisch karakter van een psychoanalytische behandeling. Men kan in de correct geïnterpreteerde, zich herhalende interactie met de therapeut een zogenaamde correctieve emotionele ervaring opdoen. De therapeut blijkt niet zo autoritair als vader en in ieder geval valt erover te praten. Het gaat niet zozeer om een zoektocht naar de objectieve waarheid, want die bestaat evenmin, maar om bewustwording van een conflictbeladen innerlijke belevingswereld. Psychoanalytische psychotherapie is ook gericht op conflicten die inherent zijn aan het leven. Het oedipuscomplex is een voorbeeld van een klassiek psychoanalytisch conflict. Er zijn dus strijdige motieven of driftmatige verlangens waarvan misschien wel het meest menselijke conflict is: je eigen gang willen gaan versus ergens bij willen horen en rekening houden met een ander. Lees de krant, kijk om je heen en het wordt duidelijk hoe universeel dit narcistisch te noemen conflict is.

Toch wordt de psychoanalytische psychotherapie in de marktgerichte en vraaggestuurde geestelijke gezondheidszorg minder populair en vervangen door light varianten met hippe afkortingen die een specifieke doelgroep bedienen en meer evidence based zijn, althans volgens de dictatuur van de randomized controlled trial. Te denken valt aan TFP en MBT voor patiënten met een borderline persoonlijkheidsstoornis. De verwachting is dat deze varianten geleidelijk ook een bredere doelgroep gaan bedienen dan alleen borderline problematiek, en dan nog meer schatplichtig blijken aan psychoanalytische psychotherapie.

Kortom: er is weinig nieuws onder de zon. Het gaat veel meer om winddressing, oude wijn in nieuwe zakken, of om het in autotermen uit te drukken: re-badging. Alles beweegt, maar het wordt niet meer zoals vroeger toen de Lancia Aurelia B 24 spider de mooiste sportauto ooit was. Tegenwoordig rijdt men liever in een nagemaakte Chrysler voorzien van een Lancia embleem.

Psychiatrie klinisch

Farmacotherapie bij persoonlijkheidsstoornissen

21/06/2011

Persoonlijkheidsstoornissen (PHS) worden gekenmerkt een diverse symptoomclusters met een breed spectrum aan symptomen. De overeenkomst binnen persoonlijkheidsstoornissen ligt in het structurele patroon [...]

+ Lees Verder

Psychiatrie klinisch

GHB - een kort overzicht

26/01/2012

In Nederland valt GHB sinds 1 januari 2002 onder de opiumwet, voorheen alleen onder de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening. Tot 7 mei 1996 was het middel verkrijgbaar als legale chemische stof. De Ins [...]

+ Lees Verder